

BOKS İDMAN NÖVÜNÜN YARIŞ QAYDALARINDA OLAN DƏYİŞİKLİKLƏR VƏ ONLARIN İDMANÇI FƏALİYYƏTİNƏ TƏSİRİ

dos. Q.Ş. Əbiyev

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası

İdmanın təkmübarizlik növləri kafedrası

galib.abiyev@sport.edu.az

Nəşr tarixi

Qəbul edilib: 01 oktyabr 2021

Dərc olunub: 27 oktyabr 2021

© 2021 ADBTİA Bütün hüquqlar qorunur

Annotasiya. Son illər boks idman növünün yarış qaydalarında çoxsaylı dəyişikliklər müşahidə olunmaqdadır. Həvəskar boksda yalnız kişi boksçularda dəbilqənin istifadəsinin qadağan olunması, çoxsaylı travma və zədələnmələrlə müşayiət edilmişdir. Boksçuların qiymətləndirilməsinin ümumi raund üzrə aparılması, yarışlar üzrə hakimlərin çoxsayda eyni olmayan nəticələri ilə yekunlaşdı. Boks hakimlərinin subyektiv qərarlarına istinadən nəticələrin əldə olunması, geniş problemlərlə təzahür olunmaqdadır. Bir çox idman növlərində nəticələrin daha dəqiq və obyektiv qiymətləndirilməsindən ötrü müasir texniki vasitələrdən geniş istifadə olunsa da, bu hal hələ də boks idman növündə öz əksini tapmır.

Açar sözlər: *boksda çəki dərəcələri, yarış qaydaları, boksda hesablama sistemi, kişi boksçular, qadın boksçular, boksda qiymətləndirmə meyarları.*

Boks idman növü çox qədim tarixə malikdir. Onun təxminən beş min illik bir dövrü əhatə etdiyi güman edilir. Bəziləri onu bütün dövrlərin idman növü kimi də adlandırırlar. Bütün bu illər ərzində o, çoxmərhələli bir inkişaf dövrü keçmişdir.

Müasir boks özündə kifayət qədər təcəssüm etdirə biləcək yarış qaydaları XVIII - XIX əsrlərdə işlənmişdir. Əvvəllər döyüşlər əlcəksiz formada olurdu, qaydalar isə bəzən birbaşa döyüşdən öncə rəbiblərin danışıqı əsasında həyata keçirilirdi. Çox kobud və primitiv yarış qaydaları mübarizələrin çox zaman mübahisələrlə yekunlaşmasına gətirib çıxarırdı. Bütün bunları müvafiq bir çərçivəyə sal-

maqdan ötrü ilk dəfə İngiltərədə 1743-cü ildə Cek Brauton yarış qaydaları hazırlamışdır.

Uzun illər yarışlar Brauton qaydaları ilə keçirilirdi. Lakin 1867-ci ildə Kuinsberrinin yeni boks qaydaları bu idman növünə kifayət qədər üstünlüklər bəxş etdi. Boksçular əlcəklərdə mübarizə aparmağa başladılar, bəzi zərbələr qadağan olundu, döyüş raundlara bölündü, raundlar arasındakı fasilələr müəyyənləşdirildi, yığılan boksçuya on saniyə vaxt verildi və s. bu kimi dəyişiklikləri qeyd etmək olar. 1882-ci ildə Kuinsberri qaydaları rəsmi qəbul olunduqdan sonra, açıq əllə olan boks tarixə qovuşdu. Daha əvvəllər ən qiymətli və dözümlü boksçular qalib gəlirdisə, yeni dəyişikliklərdən sonra texniki, cəld, çevik boksçular da üstünlük qazanmağa başladı. Bütün bunlar boksun daha da məşurlaşması baxımından bir təkan oldu [1, s.11].

Əlcəklərlə yanaşı boksçu üçün vacib təchizat vasitələrindən biri də dəbilqədir (qoruyucu başlıq). Həvəskar boksda dəbilqənin mütləq formada yalnız 1986-cı ildən istifadə olunmasına baxmayaraq, bu aksesuar daha əvvəllər də boksçular tərəfindən məşqlərdə istifadə olunmuşdur. Dünya Boks Federasiyalarının böyük bir hissəsi idmançıların sağlamlıqlarının qorunub saxlanılması məqsədilə boksçu dəbilqələrinin istifadəsi zəruriliyi nəticəsinə gəlmişlər. Həvəskar boksda qoruyucu dəbilqənin daha da əvvəllər tətbiq olunmamasının başlıca səbəbi kimi, bir çox peşəkarlar tərəfindən bu idman növünün daha az baxımlı və cəlbədicil olmamasından ehtiyatlanmaq göstərilirdi. Bundan əlavə, elə boksçular da vardır ki, dəbilqənin tənəffüsü çətinləşdirdiyi və ümumiyyətlə, ringdə hərəkətlərə maneəçilik törətməsi səbəbi də göstərmişlər. Lakin bütün bunlara baxmayaraq, XX əsrin 80-cı illərinin ikinci yarısından sonra boksçu dəbilqəsi əlcək və

digər aksesuarlarla yanaşı boksçu təchizatında öz möhkəm yerini tuta bilmişdir.

2013-cü ildə AİBA boksçu dəbilqələrinin ləğv olunması qərarını qəbul etmişdir. Maraqlı səsənsə də, rəsmi səbəb kimi zədə təhlükəsinin azaldılması göstərilmişdir, sanki bu dəbilqənin istifadəsi ilə bağlıdır. AİBA bəyənətində qeyd olunmuşdur ki, dəbilqənin olması zədələr və beyin silkələnməsinin miqdarını artırır, belə ki, dəbilqə olan zaman boksçular daha çox zərbə buraxırlar, dəbilqəsiz isə daha çox müdafiə haqqında düşünmək olar. Əgər qeyri-rəsmi səbəblərdən danışsaq, onda məlum olar ki, AİBA adı tamaşaçı üçün bir o qədər də maraqlı olmayan həvəskar boksun baxımlılığını artırmaq niyyətindədir. Belə ki, dəbilqənin ləğvi zərbələrdən və baş ilə toqquşmalar səbəbindən yaralanmaların, eləcə də ağır zərbə buraxmaq səbəbindən təcili qələbələrin sayını kəskin artırmışdır. Bütün bunlar isə adi tamaşaçı üçün maraq doğura biləcək faktorlardır. Bu kimi dəyişiklik hakimlik işinə də təsirsiz ötüşmədi.

Hal-hazırda boks dəbilqələri gənclərin və yeniyetmələrin, eləcə də qadınların yarışlarında istifadə olunur. Verilmiş qərarı paradoksal bir halın şahidi oluruq: Əgər dəbilqə daha çox beyin silkələnməsinə zəmin yaradırsa, bu halda AİBA niyə gənc və yeniyetmələrin, əlaxüsüs da qadınların sağlamlığını düşünmür?!. Yalnız yaşlı boksçular yarışlarda dəbilqədən istifadə etmirlər. Lakin onu qeyd edək ki, həm həvəskarlar, həm də peşəkarlar məşqlərdə demək olar ki, hər zaman dəbilqədən istifadə edirlər. Bu qapalı dəbilqələr başı maksimal mühafizə etməyə imkan verir [2, s.5].

Müasir dövrdə müxtəlif səviyyəli yarışların təşkili üçün, eləcə də yarışların yüksək səviyyədə keçirilməsindən ötrü hakim və hakim briqadasının mövcudluğu zəruridir. İdman hakimi yarışlarda idmançılara nəzarət etməklə yanaşı, eyni zamanda çox zəruri bir funksiya olan idmançıların qiymətləndirilməsi prosesi ilə də məşğuldurlar.

Bəzi idman növlərində nəticələrin daha dəqiq və obyektiv qiymətləndirilməsindən ötrü müasir texniki vasitələrdən geniş istifadə edilir. Lakin, bütün bunlara baxmayaraq, hal-hazırda yüksək səviyyəli elmi-texniki tərəqqi fonunda, bəzi idman növləri vardır ki, idman

hakimlərinin subyektiv qərarlarına istinadən nəticələr əldə edilir. Bu idman növləri sırasına boks da aiddir [3, s.229].

Növbəti dəyişikliklərdən biri isə qalibi müəyyən edəcək 5 yan hakimin yalnız 3-nün qərarının qəbul olunmasıdır. Əvvəllər 5 yan hakimin hamısının və ya çoxunun verdiyi qərar qəti hesab edilirdi. Məs: hakimlərin 3-ü qələbəni göy küncə, 2-si qırmızı küncə veribsə, 3:2 hesabı ilə qalib təbii ki, göy künc seçilirdi. Yeni dəyişiklik isə bəzi arzuolunmaz məqamları ortaya çıxarmışdır. Belə ki, yuxarıda göstərilən vəziyyətdə kompyuterin seçdiyi 3 hakimdən 2-si məhz qələbəni qırmızı küncə verən hakim olmuşdursa, 2:1 hesabı ilə qırmızı küncdəki boksçunun qalib gəlməsi mümkün olacaqdır. Onu da qeyd edək ki, artıq son illər yarışlarda qalibin müəyyən olunması əvvəlki yarış qaydalarına istinadən keçirilməyə başladı və artıq 5 hakimdən 3-ü deyil, hər birinin qərarı həlledici oldu. Lakin bu kimi qiymətləndirmə, ondan öncə olan zərbələrə görə dərhal qiymətləndirmə prinsipinə nisbətə özünü bir o qədər də doğrulmadı. Belə ki, 5 yan hakimdən azı 3-nün eyni zamanda (2 saniyə ərzində) eyni düyməni basması (göy və ya qırmızı) həmin boksçuya 1 xal verirdi. Bu gedişlə raundun və ya döyüşün sonunda qalibin kim olduğu elan olunmadan öncə bəlli olurdu. Raunda görə qiymətləndirilmənin ən əsas problemlərindən biri cədvəl 1 və cədvəl 2-də aydın şəkildə göstərilmişdir.

Hesablama Sistemi bütün döyüşlərdə istifadə olunmalıdır. Hesablama Sistemi on balıq sistemə əsasən qurulmuşdur. Müvafiq 5 hakim seçilib yarış meydançasına gəldikdə, onların hər biri rinqin ətrafında yerlərini təsadüfi seçmə prinsipi ilə müəyyən edirlər. Hər Döyüşün başlanmasından əvvəl hesablama sistemi mövcüd beş hakimdən üç hakimi təsadüfən seçir və yalnız bu üç hakimin verdiyi qərarları hesaba alır. Lakin bu sistem özünü doğrultmadığı üçün, çox istifadə edilmədi.

Hər bir hakim hər raundun sonunda raundun qalib boksçusunu müəyyən edib, həmin boksçuya 10 xal verməli, məğlub boksçuya isə uduzma səviyyəsindən asılı olaraq 9, 8, 7 və minimum 6 bal verə bilər. Hər bir raundda qalib elan olunmalıdır. 2013-cü il olan əsaslı qayda dəyişikliyinə sonra 6 hesabı ilə məğlubiyyət qiymətləndirilmə sistemindən çı-

xarılmışdır. Bir çox beynəlxalq, eləcə də respublika miqyaslı yarışların hesabat materiallarına istinadən qeyd etmək olar ki, 7 hesabı ilə olan məğlubiyyət də demək olar ki, qeydə alınmır və qiymətləndirilmə sistemindən çıxarılması arzuolunandır.

Hakimlər 15 saniyə ərzində düyməni basmalıdırlar. Verilən xallar bilavasitə Texniki Nümayəndə tərəfindən idarə olunan kompyuter sistemə ötürüləcəkdir. İlk göndərilən xalları dəyişdirmək və ya ona sonrada əlavə etmək olmaz. Canlı efirdə hesabın elan olunması növbəti raund başlanmamışdan öncə həyata keçirilir. Yekun hesab canlı efirə getməkdən ötrü diktora təqdim olunmamışdan öncə, Texniki Nümayəndə tərəfindən təsdiq olunmalıdır. Döyüşün sonunda ümumi ekranda döyüşü idarə etmiş hakimlərin adı və yekun nəticə dəqiqliklə əks olunacaqdır. Həmin ekran həmçinin hər bir boksçuya müxtəlif hakimlər tərəfindən bütöv döyüşün ayrı-ayrı raundları üzrə verilmiş xalları da (xəbərdarlıq qeydləri də daxil olmaqla) göstərəcəkdir.

Döyüşün qalibi elan edilməyə qədər final raundun nəticələrini bildirmək və ya ekranda göstərmək olmaz. Texniki nümayəndə Rəsmi Diktora rəsmi nəticələr barədə informasiya verir. Hesablama sistemə daxil edilmiş bütün nəticələr döyüşün sonunda çap olunmalı və Texniki nümayəndə tərəfindən AİBA-nın (Beynəlxalq Həvəskar Boks Assosiasiyası) Mənzil-Qərargahına göndərilən rəsmi hesabatda daxil olmalıdır. Əgər Hesabama sistemi sıradan çıxarsa, bu halda referi bütün beş hakimdən onları adı ilə yazılmış qeydlərini yığır və Texniki nümayəndəyə ötürür.

Cədvəl 1

Boksçuların qiymətləndirilməsində olan çətinməzləşmələr

Qırmızı künc		Göy künc	
Zərbə	Xal	Xal	Zərbə
+4	10	9	
	9	10	+1
	9	10	+1
4	28	29	2

Hesablama sistemi qalibi ya yekdilliklə, ya da yekdilliklə olmayan qərarla, aşağıda gös-

təridiyi kimi seçir: Xallar üzrə yekdilliklə olan qərar: 5 hakim eyni bir boksçunu qalib kimi seçiblər və ya xallar üzrə yekdilliklə olmayan qərarla: 2 hakim 1 boksçunu qalib kimi seçmiş, üç hakim isə digər bir boksçunu qalib seçmişdir;]

1 hakim 1 boksçunu qalib kimi seçmiş, digər 4 hakim isə digər boksçunun qalib seçmişdir. Hər bir hakim aşağıdakı xüsusiyyətlərə əsaslanmaqla, 2 boksçunun ayrı-ayrı xüsusiyyətlərini hesablama sistemindən istifadə etməklə qiymətləndirir:

- Hədəfə dəymiş keyfiyyətli zərbələrin sayı;
- Döyüşdə üstünlüyü;
- Rəqabətlik qabiliyyəti;
- Texnikada və taktikada üstünlüyü;
- Qaydaların pozulması.

Xalların verilməsi zamanı Hakim aşağıdakı meyarlardan istifadə etməlidir:

- 10 - 9 – bərabər raund
- 10 - 8 – qalibin açıq üstünlüyü ilə
- 10 - 7 – tam üstünlüyü
- 10 - 6 – tamamilə çox böyük üstünlüyü (artıq istifadə olunmur və qiymətləndirmə sistemindən çıxarılıb) [4, s.29].

Cədvəl 1-də göstəridiyi kimi əgər qırmızı küncdə mübarizə aparan boksçu 1-ci raundda dəqiq zərbələr üzrə 8-4 hesabı ilə üstündür, yəni 4 zərbə irəlidedir. Bu halda yan hakimlər müvafiq qiymətləndirmə proseduruna uyğun şəkildə, raund üzrə qalibiyyəti 10:9 hesabı ilə qırmızı küncdə olan boksçuya verəcəklər. 2-ci raundda üstünlük göy küncdə olan boksçu tərəfə keçsə, 5-6 hesabı ilə öndə olsa, yəni daha dəqiq desək, 1 zərbə üstün olsa, bu halda hakimlər qalibiyyəti haqlı olaraq, 9:10 hesabı ilə göy küncdə olan boksçuya verəcəklər. 3-cü raundda da göy küncdə olan boksçu azacıq üstün olmaqla, dəqiq zərbələrdə 4-5 hesabı ilə öndə olsa, bu halda da yan hakimlər dəqiqliklə, 9:10 hesabı ilə raundun qalibiyyətini göy küncdə olan boksçuya verəcəklər. Gəlin nəticəyə ümumilikdə nəzər salaq: 1-ci raund 8-4; 2-ci raund 5-6; 3-cü raund 4-5. Qırmızı küncdəki boksçunun zərbələri: 8+5+4=17. Göy küncdəki boksçunun zərbələri: 4+6+5=15. Nəticə etibarilə 17-15 hesabı ilə qırmızı küncdəki boksçunun üstünlüyünə

baxmayaraq, hakim qiymətləndirməsində 28-29 hesabı ilə məğlubiyyət göstərilir.

Cədvəl 2
Boksçuların qiymətləndirilməsində olan
çatışmazlıqlar

Qırmızı künc		Göy künc	
Zərbə	Xal	Xal	Zərbə
+1	10	9	
+1	10	9	
	8	10	+7
2	28	28	7

Cədvəl 2-də göstəriləyi kimi əgər qırmızı küncdə mübarizə aparan boksçu 1-ci raundda dəqiq zərbələr üzrə 4-3 hesabı ilə üstündür, yəni 1 zərbə irəlidedir. Bu halda yan hakimlər müvafiq qiymətləndirmə proseduruна uyğun şəkildə, raund üzrə qalibiyyəti 10:9 hesabı ilə qırmızı küncdə olan boksçuya verəcəklər. 2-ci raundda da təxmini eyni üstünlük qeyd edilsə, yəni 5-4 hesabı ilə öndə olsa, yenə də raund üzrə qalibiyyət 10-9 hesabı ilə qırmızı küncdə olan boksçuya veriləcək. 3-cü raundda isə göy küncdə olan boksçu kifayət qədər üstün olmaqla, dəqiq zərbələrdə 3-10 hesabı ilə öndə olsa, bu halda da yan hakimlər dəqiqliklə, 8:10 hesabı ilə raundun qalibiyyətini göy küncdə olan boksçuya verəcəklər. Gəlin nəticəyə ümumilikdə nəzər salaq: 1-ci raund 4-3; 2-ci raund 5-4; 3-cü raund 3-10. Qırmızı küncdəki boksçunun zərbələri: 4+5+3=12. Göy küncdəki boksçunun zərbələri: 3+4+10=17. Nəticə etibarilə 12-17 hesabı ilə göy küncdəki boksçunun üstünlüyünə baxmayaraq, hakim qiymətləndirməsində 28-28 hesabı ilə bərabərlik göstərilir.

Sadalanan uyğunsuzluqlar hətta ən dəqiq hakim qiymətləndirilməsində belə müşahidə edilir. Bu kimi hallar sübuta yetirir ki, boksçuların qiymətləndirilməsində hakimlik işi sistemin köklü islahat və dəyişikliklərə ehtiyacı var.

Digər bir qayda dəyişikliyi etirazların qəbul olunmaması ilə əlaqədardır. Əvvəlki

qaydalarda döyüşün nəticəsi müvafiq federasiyanının nümayəndələrini qane etmirdisə, aidiyyəti üzrə protest verə bilirdi. Hətta bu kimi verilən protestlərdən sonra dafələrlə döyüşün nəticələrinin dəyişdirilməsi də reallaşdırılmışdır. 2013-cü il qaydalarında yan hakimlərin qərarına verilən etirazların qəbulu ləğv edilmişdir və hal-hazırda da bu şəkildə davam etməkdədir. Etiraz yalnız referiyə görə qəbul oluna bilirdi. Amma bir çoxlarına məlumdur ki, döyüşün müqəddəratı əsas etibarilə yan hakimlərdən asılıdır. Ən son verilən məlumatlara görə isə referiyə verilən protestlər də ləğv olunmuşdur. Yəni istənilən halda yarışda baş verə biləcək hər hansı haqsızlıqla barışmaqdan başqa çıxış yolu qalmır. Elmi-texniki tərəqqinin müasir avadanlıq və təchizatları fonunda, hal-hazırda da boks idman növündə bu kimi primitiv və qeyri-obyektiv qərarların qalmasına zəmin yaradan hesablama sistemin tətbiqi maraqlı doğuran faktorlardandır.

Cədvəl 3
Boks idman növündə kişi və qadınların çəki
dərəcələri

01 avqust 2021-ci ilə qədər		01 avqust 2021-ci ildən sonra	
Kişilər	Qadınlar	Kişilər	Qadınlar
-49 kq	-48 kq	-48 kq	-48 kq
52 kq	51 kq	51 kq	50 kq
56 kq	54 kq	54 kq	52 kq
60 kq	57 kq	57 kq	54 kq
64 kq	60 kq	60 kq	57 kq
69 kq	64 kq	63.5 kq	60 kq
75 kq	69 kq	67 kq	63 kq
81 kq	75 kq	71 kq	66 kq
91 kq	81 kq	75 kq	70 kq
+91 kq	+81 kq	80 kq	75 kq
		86 kq	81 kq
		92 kq	+81 kq
		+92 kq	

Boks idman növündə olan yeni qayda dəyişikliklərindən biri də çəki dərəcələri ilə əlaqədardır. 1 avqust 2021-ci il tarixindən etibarən həm kişi, həm də qadın boksçular artıq yeni çəki dərəcələrində mübarizə aparacaqlar. Bu kimi dəyişikliyi boksçular üçün müsbət hal kimi dəyərləndirmək olar. Belə ki, kişilər 2021-ci ilə qədər müvafiq yarışlarda 10 dəst

medal uğrunda mübarizə aparıldılarsa, cari dəyişikliyə görə bu medal sayı yüksələrək, 13 olacaqdır. Eyni hal qadın boksçularda da müşahidə edilmişdir. Belə ki, 2021-ci ilə qədər 10 dəst medal uğrunda mübarizə aparən qadınlar, son dəyişikliyə istinadən 12 dəst medal uğrunda yarışacaqlar ki, bu da idmançıların şanslarını müəyyən qədər artıracaq [5, s.12]. Aydındır ki, çəkilərin sayının artırılması çəkilər arası intervalın azaldılması ilə reallaşdırılmışdır. Bu hal da bəzi hallarda qeyri-bərabər mübarizələri minimuma endirməyə xidmət edəcəkdir. Son dəyişikliyə qədər 81 kq-dan dərhal sonra 91 kq çəki dərəcəsi yer alırdı. Bu kimi hal da müəyyən zamanlar faktiki 82 kq olan boksçu ilə faktiki 90.5 kq olan boksçunun mübarizə aparması ilə nəticələnirdi ki, bu da arzuolunan hal deyildi. Yeni dəyişiklikdə bu kimi hallar mümkün qədər minimuma endirilmişdir (cədvəl 3).

ƏDƏBİYYAT

1. **Abiyev A.Q., Babanlı T.X., Hüseynov E.A.** *Boks. dərslik.* Bakı 2006, 296 s.
2. **Əbiyev Q.Ş., Cəbrayilov Q.M.** *Boks yarışlarının təşkili, keçirilməsi və qaydaları.* Dərs vəsaiti. Bakı 2016, 160 s.
3. **Халмухамедов Р.Д., Абдухамидов Р.Н., Каримов Ш.К., Усмонхужаев С.Т.** *Современные проблемы судейства в боксе.* Scientific Journal Impact Factor (SJIF), Academic research in educational sciences, vol. 2, special issue 1, Uzbekistan 2021.
4. *AIBA Referee and judge regulations.* International Boxing Assosation. January 2018, p.65.
5. *AIBA Technical and competitions rules.* Effective as of september 20, 2021, p.108.

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРАВИЛАХ СОРЕВНОВАНИЙ ПО БОКСУ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА СПОРТИВНУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

доц. Г.Ш. Абиев

Азербайджанская Государственная Академия Физической Культуры и Спорта
Кафедра Спортивных видов единоборств
galib.abiyev@sport.edu.az

Аннотация. В последние годы в правилах проведения соревнований по боксу произошли многочисленные изменения. В любительском боксе запрет на использование шлема только боксерам-мужчинам сопровождался многочисленными травмами. В связи с тем, что оценка боксеров проводилась по общему раунду, соревнования завершились многочисленными неравными результатами судей. Получение результатов применительно к субъективным решениям судей по боксу проявляется в широ-

ком спектре проблем. Хотя современные технические средства широко используются во многих видах спорта для более точной и объективной оценки результатов, в боксе этот факт все же не находит отражения.

Ключевые слова: *весовые категории в боксе, правила соревнований, система подсчета в боксе, боксеры-мужчины, боксеры-женщины, критерии оценки в боксе.*

CHANGES IN THE RULES OF BOXING COMPETITIONS AND THEIR IMPACT ON SPORTS ACTIVITIES

ass. prof. G.Sh. Abiyev

Azerbaijan State Academy of Physical Education and Sport
Department of Combat sports
galib.abiyev@sport.edu.az

Annotation. In recent years, numerous changes have been observed in the rules of boxing competitions. In amateur boxing, the ban on using a helmet only for male boxers was accompanied by numerous injuries. Due to the fact that the evaluation of boxers was carried out according to the general round, the competition ended with numerous unequal results of the judges. Obtaining results with reference to the subjective decisions of boxing

judges manifests itself in a wide range of problems. Although modern technical means are widely used in many sports for a more accurate and objective assessment of results, this fact is still not reflected in boxing

Keywords: *weight categories in boxing, competition rules, scoring system in boxing, male boxers, female boxers, evaluation criteria in boxing.*